

## **ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ І ВИТРАТ НА ПРИКЛАДІ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ НАСК «ОРАНТА»**

---

*А. В. Бакурова,*

доктор економічних наук,  
професор кафедри системного аналізу  
та обчислювальної математики;

*В. Г. Бабенко-Левада,*

кандидат економічних наук,  
доцент кафедри «Фінанси, банківська  
справа та страхування»

Страховий ринок України суттєво постраждав внаслідок політичної нестабільності та зовнішнього конфлікту: починаючи з 2013 р. майже за всіма видами страхування відбувалося зниження обсягів страхових премій. Економічні проблеми призвели до зменшення платоспроможності населення, що разом із зростанням цін на паливо спричинило падіння обсягів ринку КАСКО.

НАСК «Оранта» практично весь 2014 рік працювала під тимчасовою адміністрацією, що була введена у грудні 2013 року за рішенням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України (Нацкомфінпослуг). Такі обставини зумовили ряд заходів з виправлення кризової фінансової ситуації в компанії: скорочення непродуктивних витрат, удосконалення системи страхових виплат, збільшення страхових резервів компанії.

Головним завданням будь-якого страховика є досягнення рентабельності страхової діяльності. Для розгалуженої страхової організації, якою є НАСК «Оранта», результати кожного регіонального сегмента визначаються не тільки сумою страхових премій, але й

показником перевищення доходів над витратами. Різниця між доходами та витратами утворює фінансовий результат (прибуток/збиток) страховика від страхової діяльності. Тому актуальним є аналіз формування потоків доходів і витрат страхової організації, зокрема НАСК «Оранта» та її сегмента в Запорізькій області.

Методам аналізу доходів та витрат страхових компаній присвячено багато праць зарубіжних та вітчизняних економістів, зокрема Ю. С. Кашиної [4], В. Д. і К. С. Базилевичей [1], О. Пальян [7] та багато інших.

Метою даного дослідження є індексний аналіз формування потоків доходів і витрат страхової організації на прикладі НАСК «Оранта» та її регіонального сегмента в Запорізькій області протягом 2014–2015 рр.

Виклад основних результатів складається з чотирьох етапів. На першому етапі виконується розрахунок показників ефективності НАСК «Оранта», на другому – аналіз потоків доходів (зокрема, страхових платежів, або премій) та витрат (страхових виплат) за окремими видами страхування. Третій етап для дослідження динаміки потоків передбачає застосування системи індексів середніх величин. На четвертому етапі проводиться аналіз сегмента НАСК «Оранта» в Запорізькій області.

У Методологічних положеннях з організації проведення структурного обстеження страхових компаній [6] вказано, що основними статистичними публікаціями, в яких представлені показники структурної статистики про діяльність страхових компаній, є статистичні збірники «Діяльність суб'єктів господарювання» та «Діяльність суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва», які розміщуються на веб-сайті Держстату в розділі «Публікації»/«Економічна статистика»/«Економічна діяльність»/«Діяльність підприємств». Але надана там інформація є дуже узагальненою, тому додатковими джерелами інформації слугували електронні ресурси [3, 5, 8].

На першому етапі спочатку проаналізуємо основні потоки доходів та витрат страхової організації НАСК «Оранта» за найбільш поширеними видами (продуктами) страхування на сучасному страховому ринку. Дані про доходи та витрати наведено в таблиці 1, де використано такі скорочення: ДМС – добровільне медичне страхування, НВ – страхування від нещасних випадків, Майно – страху-

вання майна, ТУР – страхування туристів, Вантажі – страхування вантажів та багажу.

Таблиця 1

### Основні потоки доходів та витрат НАСК «Оранта»

| Показники за видами страхування | 2014                                 |                                  |                  | 2015                                 |                                  |                  |
|---------------------------------|--------------------------------------|----------------------------------|------------------|--------------------------------------|----------------------------------|------------------|
|                                 | Доходи (страхові платежі) (тис. грн) | Сума страхових виплат (тис. грн) | Рівень виплат, % | Доходи (страхові платежі) (тис. грн) | Сума страхових виплат (тис. грн) | Рівень виплат, % |
| КАСКО                           | 20304                                | 14499                            | 71,4             | 18093,3                              | 6258,8                           | 34,59            |
| ОСЦПВ                           | 232094                               | 67899                            | 29,3             | 265494,2                             | 74926,7                          | 28,22            |
| ДМС                             | 3536                                 | 3470                             | 98,1             | 3753,7                               | 1173,0                           | 31,25            |
| НВ                              | 8235                                 | 2767                             | 33,6             | 8882,4                               | 2511,2                           | 28,27            |
| Майно                           | 10098                                | 2960                             | 29,3             | 8096,3                               | 1340,4                           | 16,56            |
| ТУР                             | 4676                                 | 1537                             | 32,9             | 5406,1                               | 1960,3                           | 36,26            |
| Вантажі                         | 802                                  | 0,0                              | 0,0              | 1165,9                               | 0,0                              | 0,00             |
| Зелена картка                   | 29815                                | 15780                            | 52,9             | 48614,6                              | 17001,9                          | 34,97            |
| Разом доходів (виплат)          | 309560                               | 108912                           |                  | 359507                               | 105172                           |                  |

Джерело: Побудовано автором на основі даних за електронним джерелом [8]

За даними табл. 1 можна зробити висновок, що рівень виплат є трохи завищеним у 2014 р. для виду «Зелена картка» (52,9%) та дуже завищеним для страхування КАСКО (71,4%) і ДМС (98,1%). Оптимальним рівень виплат вважається в інтервалі 20–50%. У 2015 р. ситуація виправлена – рівні виплат за всіма видами задовольняють критерію оптимальності.

У табл. 2 наведено результати аналізу структури портфелю НАСК «Оранта», проведеного за даними попередньої таблиці.

Для забезпечення диверсифікації портфелю страхувальника при аналізі його структури вважається нормою розмір частки для кожного виду страхування 10–50%. За табл. 2 видно, що портфель НАСК «Оранта» є слабо диверсифікованим – страхова компанія спеціалізується на обов'язкових видах страхування ОСЦПВ (частка

доходу: 2014 р. – 75%; 2015 р. – 74%) та «Зелена картка» (частка доходу: 2014 р. – 10%; 2015 р. – 14%).

Таблиця 2

## Структура портфелю НАСК «Оранта»

| Види страхування | 2014                     |                          | 2015                     |                          |
|------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
|                  | частка доходу в портфелі | частка виплат в портфелі | частка доходу в портфелі | частка виплат в портфелі |
| КАСКО            | 0,07                     | 0,13                     | 0,05                     | 0,06                     |
| ОСЦПВ            | 0,75                     | 0,62                     | 0,74                     | 0,71                     |
| ДМС              | 0,01                     | 0,03                     | 0,01                     | 0,01                     |
| НВ               | 0,03                     | 0,03                     | 0,02                     | 0,02                     |
| Майно            | 0,03                     | 0,03                     | 0,02                     | 0,01                     |
| ТУР              | 0,02                     | 0,01                     | 0,02                     | 0,02                     |
| Вантажі          | 0,00                     | 0,00                     | 0,00                     | 0,00                     |
| Зелена картка    | 0,10                     | 0,14                     | 0,14                     | 0,16                     |
| Разом            | 1                        | 1                        | 1                        | 1                        |

Джерело: Побудовано автором

Згідно зі статтею 30 Закону України «Про страхування» [2] однією з умов платоспроможності страховика є наявність у нього гарантійного фонду. На 31 грудня 2015 р. гарантійний фонд страхової організації НАСК «Оранта» є від'ємним і складає 650 676,5 тис. грн. Але страхові резерви за даними табл. 3 є додатними, що вказує на здатність забезпечення майбутніх страхових виплат у відповідних розмірах.

Таблиця 3

## Показники ефективності діяльності НАСК «Оранта»

| Показники                 | Позначення | 2014 (тис. грн) | 2015 (тис. грн) |
|---------------------------|------------|-----------------|-----------------|
| Доходи (страхові платежі) | Д          | 387 655,2       | 445 578,3       |
| Сума страхових виплат     | В          | 117 398         | 113 989,1       |
| Страхові резерви          | СР         | 255 500,2       | 300 163,2       |
| Прибуток                  | П          | 14 757          | 31 426          |

Джерело: Побудовано автором на основі даних за електронним джерелом [3]

У табл. 3 фінансовий результат (прибуток) страхової компанії розраховано за формулою:

$$\Pi = Д - В - СР. \quad (1)$$

Оберемо за базовий рік 2014 р., а показники 2015 р. вважаємо поточними.

На основі даних, що представлені в табл. 1 та табл. 3, проводимо розрахунок системи показників ефективності страхової діяльності страхової організації НАСК «Оранта» на страховому ринку України за методикою індексного аналізу динаміки маржі прибутку (М), яка складається з нижченаведених кроків.

1) Рівень доходності витрат страхової організації (ДВ) в цілому:

2)

$$ДВ_j = \frac{Д_j}{В_j}, \quad (2)$$

де у формулі (2) і далі в тексті  $j=0$  для показників базового 2014 р.,  $j=1$  для показників поточного 2015 р.

3) Маржа прибутку страхової організації (М):

$$М_j = \frac{\Pi_j}{Д_j}. \quad (3)$$

За методикою аналізу ефективності діяльності страхової компанії, що викладена в роботі Ю. С. Кашиної [4], розрахунок коефіцієнта рентабельності страхових платежів співпадає з розрахунком маржі прибутку, оскільки за специфікою страхової діяльності основними доходами вважаються надходження страхових платежів (СП).

4) Рівень прибутковості витрат (ПВ) страхової організації:

$$ПВ_j = \frac{\Pi_j}{В_j}. \quad (4)$$

Розраховуємо абсолютні показники динаміки для поточного 2015 р. за такими формулами [4]:

абсолютний приріст прибутку за рахунок динаміки страхових платежів

$$\Delta P_{СП} = (D_1 - D_0) M_0; \quad (5)$$

абсолютний приріст прибутку за рахунок рівня рентабельності

$$\Delta P_P = (M_1 - M_0) D_0; \quad (5)$$

абсолютний приріст рентабельності за рахунок динаміки прибутку

$$\Delta M_{П} = \frac{P_1 - P_0}{D_1}; \quad (7)$$

абсолютний приріст рентабельності за рахунок динаміки страхових платежів

$$\Delta M_{СП} = \frac{P_0}{D_1} - \frac{P_0}{D_0}. \quad (8)$$

Результати розрахунків за формулами (2)–(8) наведено в табл. 4.

Таблиця 4

#### Результати аналізу ефективності діяльності НАСК «Оранта»

| Показники                                                              | Позначення      | 2014     | 2015 |
|------------------------------------------------------------------------|-----------------|----------|------|
| Рівень доходності витрат                                               | ДВ              | 3,30     | 3,91 |
| Маржа прибутку                                                         | М               | 0,04     | 0,07 |
| Рівень прибутковості витрат                                            | ПВ              | 0,13     | 0,28 |
| Показники динаміки для поточного 2015 р.:                              |                 |          |      |
| абсолютний приріст прибутку за рахунок динаміки СП (тис. грн)          | $\Delta P_{СП}$ | 2204,98  |      |
| абсолютний приріст прибутку за рахунок рівня рентабельності (тис. грн) | $\Delta P_P$    | 14464,02 |      |
| абсолютний приріст рентабельності за рахунок динаміки прибутку         | $\Delta M_{П}$  | 0,0374   |      |
| абсолютний приріст рентабельності за рахунок динаміки СП               | $\Delta M_{СП}$ | -0,0049  |      |

Джерело: Розраховано автором

На другому етапі дослідження проводимо аналіз потоків доходів та витрат за окремими видами страхування на основі даних, наведених у табл. 1. Виконуємо розрахунки за нижчепредставленими формулами.

1) Показники рівня доходності виплат окремих видів страхування (певний вид страхування позначено через  $i$ ):

$$ДВ_j^i = \frac{Д_j^i}{B_j^i} . \quad (9)$$

2) Питома вага виплат окремих видів страхування в загальному обсязі витрат ( $d_j^{Bi}$ )

$$d_j^{Bi} = \frac{B_j^i}{B_j} . \quad (10)$$

3) Питома вага доходу окремих видів страхування в загальному обсязі доходу

$$d_j^{Di} = \frac{Д_j^i}{Д_j} . \quad (11)$$

Результати розрахунків за формулами (9)–(11) наведено в табл. 5.

Таблиця 5

**Результати аналізу потоків доходів та витрат НАСК «Оранта»  
за окремими видами страхування**

| Показники<br>за видами<br>страхування | $i$      | Рівень доходності<br>витрат |          | Питома вага витрат<br>окремих видів в за-<br>гальних витратах |            | Питома вага доходів<br>окремих видів в за-<br>гальному доході |            |
|---------------------------------------|----------|-----------------------------|----------|---------------------------------------------------------------|------------|---------------------------------------------------------------|------------|
|                                       |          | 2014                        | 2015     | 2014                                                          | 2015       | 2014                                                          | 2015       |
|                                       |          | $ДВ_0^i$                    | $ДВ_1^i$ | $d_0^{Bi}$                                                    | $d_1^{Bi}$ | $d_0^{Di}$                                                    | $d_1^{Di}$ |
| <b>1</b>                              | <b>2</b> | <b>3</b>                    | <b>4</b> | <b>5</b>                                                      | <b>6</b>   | <b>7</b>                                                      | <b>8</b>   |
| КАСКО                                 | 1        | 1,40                        | 2,89     | 0,12                                                          | 0,05       | 0,05                                                          | 0,04       |
| ОСЦПВ                                 | 2        | 3,42                        | 3,54     | 0,58                                                          | 0,66       | 0,60                                                          | 0,60       |
| ДМС                                   | 3        | 1,02                        | 3,20     | 0,03                                                          | 0,01       | 0,01                                                          | 0,01       |

| 1             | 2 | 3       | 4       | 5    | 6    | 7    | 8    |
|---------------|---|---------|---------|------|------|------|------|
| НВ            | 4 | 2,98    | 3,54    | 0,02 | 0,02 | 0,02 | 0,02 |
| Майно         | 5 | 3,41    | 6,04    | 0,03 | 0,01 | 0,03 | 0,02 |
| ТУР           | 6 | 3,04    | 2,76    | 0,01 | 0,02 | 0,01 | 0,01 |
| Вантажі       | 7 | Не визн | Не визн | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Зелена картка | 8 | 1,89    | 2,86    | 0,13 | 0,15 | 0,08 | 0,11 |

Джерело: Розраховано автором

Третій етап присвячено аналізу динаміки визначених на першому етапі показників ефективності та оцінюванню впливу результатів діяльності з окремих видів страхування на середні результати всієї страхової діяльності. Для вирішення цього завдання застосовано систему індексів середніх величин – індекси змінного, фіксованого складу та структурних зрушень. Найбільше зосередимо увагу на аналізі динаміки коефіцієнта рентабельності страхових платежів  $K_0^i$  – для базисного 2014 р. та  $K_1^i$  – для поточного 2015 р.

Індекс змінного складу для рентабельності страхових платежів показує, як у страховій компанії змінилась середня рентабельність СП загалом за рахунок обох факторів  $K_j^i$  та  $d_j^{СПi}$ :

$$I_{зм.скл.} = \frac{\sum_i K_1^i d^{СПi}}{\sum_i K_0 d_0} . \quad (12)$$

Індекс фіксованого складу характеризує зміни середньої рентабельності у страховій компанії загалом за рахунок динаміки тільки коефіцієнта рентабельності СП за окремими видами страхування при незмінній структурі потоків страхових платежів:

$$I_{ф.скл.} = \frac{\sum_i K_1^i d^{СПi}}{\sum_i K_0 d_1} . \quad (13)$$

Індекс структурних зрушень показує зміну середньої рентабельності за рахунок зрушень у структурі потоків страхових платежів:

$$I_{стр.зр.} = \frac{\sum_i K_0^i d^{СПi}}{\sum_i K_0 d_0} \quad (14)$$

Мультиплікативний зв'язок між індексами перевіряється за формулою:

$$I_{зм.скл.} = I_{ф.скл.} I_{стр.зр.} \quad (15)$$

У табл. 6 наведено результати проміжних розрахунків для обчислення індексів за формулами (12)–(15).

Таблиця 6

**Результати аналізу потоків доходів та витрат НАСК «Оранта»  
за окремими видами страхування**

| Показники за видами страхування | i | 2014                         | 2015    | 2014                                           | 2015        | $K_0^i d_0^{CPI}$ | $K_1^i d_1^{CPI}$ | $K_0^i d_1^{CPI}$ |
|---------------------------------|---|------------------------------|---------|------------------------------------------------|-------------|-------------------|-------------------|-------------------|
|                                 |   | коефіцієнт рентабельності СП |         | частка СП окремих видів у загальному обсязі СП |             |                   |                   |                   |
|                                 |   | $K_0^i$                      | $K_1^i$ | $d_0^{CPI}$                                    | $d_1^{CPI}$ |                   |                   |                   |
| КАСКО                           | 1 | 1,40                         | 2,89    | 0,07                                           | 0,05        | 0,09              | 0,15              | 0,07              |
| ОСЦПВ                           | 2 | 3,42                         | 3,54    | 0,75                                           | 0,74        | 2,56              | 2,62              | 2,52              |
| ДМС                             | 3 | 1,02                         | 3,20    | 0,01                                           | 0,01        | 0,01              | 0,03              | 0,01              |
| НВ                              | 4 | 2,98                         | 3,54    | 0,03                                           | 0,02        | 0,08              | 0,09              | 0,07              |
| Майно                           | 5 | 3,41                         | 6,04    | 0,03                                           | 0,02        | 0,11              | 0,14              | 0,08              |
| ТУР                             | 6 | 3,04                         | 2,76    | 0,02                                           | 0,02        | 0,05              | 0,04              | 0,05              |
| Вантажі                         | 7 |                              |         | 0,00                                           | 0,00        | 0,00              | 0,00              | 0,00              |
| Зелена картка                   | 8 | 1,89                         | 2,86    | 0,10                                           | 0,14        | 0,18              | 0,39              | 0,26              |
| Разом                           |   |                              |         | <b>1</b>                                       | <b>1,00</b> | <b>3,08</b>       | <b>3,45</b>       | <b>3,06</b>       |

Джерело: Розраховано автором

Розрахунок індексу змінного складу для рентабельності страхових платежів за формулою (12):  $I_{зм.скл.} = \frac{3,45}{3,08} = 1,12$  показав, що у страховій компанії відбулось підвищення на 12% середнього

коефіцієнта рентабельності СП загалом за рахунок обох факторів  $K_j^i$  та  $d_j^{СПi}$  в поточному періоді в порівнянні з базовим.

Індекс фіксованого складу, розрахований за формулою (13):  

$$I_{ф.скл.} = \frac{3,45}{3,06} = 1,13$$
 , вказує на підвищення на 13% середнього коефіцієнта

та рентабельності СП у страховій компанії загалом за рахунок динаміки тільки коефіцієнта рентабельності СП за окремими видами страхування при незмінній структурі потоків страхових платежів.

Індекс структурних зрушень, розрахований за формулою (14):  

$$I_{стр.зр.} = \frac{3,06}{3,08} = 0,99$$
 , показує зменшення на 1% середнього коефіцієнта

та рентабельності за рахунок зрушень у структурі потоків страхових платежів, зокрема, за рахунок зменшення частки КАСКО в портфелі страхової компанії.

Мультиплікативний зв'язок між співзалежними індексами за формулою (15) забезпечується:  $1,12 = 1,13 * 0,99$ .

Як було показано в табл. 2 в портфелі НАСК «Оранта» більшу частку займають обов'язкові види страхування ОСЦПВ та «Зелена картка». Тому проведемо індексний аналіз коефіцієнта рентабельності СП саме в розрізі потоків обов'язкового та добровільного страхування, до якого відносяться інші шість видів страхування, що представлено в табл. 7.

Таблиця 7

### Потоки обов'язкових та добровільних платежів НАСК «Оранта»

| Показники за типами страхування | 2014                                 |                                  | 2015                                 |                                  |
|---------------------------------|--------------------------------------|----------------------------------|--------------------------------------|----------------------------------|
|                                 | Доходи (страхові платежі) (тис. грн) | Сума страхових виплат (тис. грн) | Доходи (страхові платежі) (тис. грн) | Сума страхових виплат (тис. грн) |
| Обов'язкове                     | 261 909                              | 83 679                           | 314 108,8                            | 91 928,6                         |
| Добровільне                     | 47 651                               | 25 233                           | 45 397,7                             | 13 243,7                         |
| Разом                           | 309 560                              | 108 912                          | 359 507                              | 105 172,30                       |

Джерело: Розраховано автором

У табл. 8 наведено результати проміжних розрахунків для обчислення індексів за формулами (12)–(15).

Таблиця 8

### Результати аналізу потоків доходів та витрат НАСК «Оранта» за типами страхування

| Показники<br>за типами<br>страхування | <i>i</i> | 2014                                 | 2015    | 2014                                                      | 2015        | $K^i d_0^{CPI}$ | $K_1^i d_1^{CPI}$ | $K^i d_1^{CPI}$ |
|---------------------------------------|----------|--------------------------------------|---------|-----------------------------------------------------------|-------------|-----------------|-------------------|-----------------|
|                                       |          | коефіцієнт<br>рентабельнос-<br>ті СП |         | частка СП ок-<br>ремих типів у<br>загальному<br>обсязі СП |             |                 |                   |                 |
|                                       |          | $K_0^i$                              | $K_1^i$ | $d_0^{CPI}$                                               | $d_1^{CPI}$ |                 |                   |                 |
| Обов'язкове                           | 1        | 3,13                                 | 3,42    | 0,85                                                      | 0,87        | 2,65            | 2,99              | 2,73            |
| Добровільне                           | 2        | 1,89                                 | 3,43    | 0,15                                                      | 0,13        | 0,29            | 0,43              | 0,24            |
| Разом                                 |          |                                      |         | 1,00                                                      | 1,00        | 2,94            | 3,42              | 2,97            |

Джерело: Розраховано автором

Результати розрахунків за даними табл. 6 за формулами (12)–(15) показали наступне. Розрахунок індексу змінного складу для коефіцієнта рентабельності страхових платежів за формулою (12):

$$I_{зм.скл.} = \frac{3,42}{2,94} = 1,16 \text{ показав, що у страховій компанії відбулось підвищення середнього коефіцієнта рентабельності СП загалом за рахунок обох факторів } K_j^i \text{ та } d_j^{CPI} \text{ у 2015 р. у порівнянні з 2014 р. на 16\%.}$$

Індекс фіксованого складу, розрахований за формулою (13):

$$I_{ф.скл.} = \frac{3,42}{2,97} = 1,15, \text{ вказує на підвищення на 15\% середнього коефіцієнта рентабельності СП у страховій компанії загалом за рахунок динаміки тільки коефіцієнта рентабельності СП за обов'язковим та добровільним типами страхування при незмінній структурі потоків страхових платежів.}$$

Індекс структурних зрушень, розрахований за формулою (14):

$$I_{стр.зр.} = \frac{2,97}{2,94} = 1,01, \text{ показує збільшення на 1\% середнього коефіцієнта рентабельності за рахунок зрушень у структурі потоків страхових платежів, зокрема, за рахунок збільшення частки обов'язкового типу страхування в портфелі страхової компанії.}$$

Мультиплікативний зв'язок між співзалежними індексами за формулою (15) забезпечується:  $1,16 = 1,15 * 1,01$ .

На четвертому етапі дослідження проведемо аналіз діяльності сегмента страхової організації НАСК «Оранта» в Запорізькій області, показники фінансової діяльності якого за досліджуваний період подано в табл. 9.

Таблиця 9

**Показники фінансової діяльності сегмента страхової організації НАСК «Оранта» в Запорізькій області (тис. грн)**

| Показник                                           | 2013   | 2014   | 2015   |
|----------------------------------------------------|--------|--------|--------|
| Доходи від реалізації продукції зовнішнім покупцям | 8754,5 | 7252,8 | 8592,1 |
| Балансова вартість активів сегмента                | 2688,4 | 2555,8 | 2794,7 |
| Капітальні інвестиції                              | 0      | 0,1    | 76,4   |
| Доходи від операційної діяльності                  | 8850,6 | 7456,4 | 8672,4 |
| Усього доходів                                     | 8851,2 | 7457,6 | 8673,8 |
| Витрати операційної діяльності                     | 6065,3 | 3261,4 | 3352,2 |
| Усього витрат                                      | 9129,2 | 5477,5 | 5911,7 |
| Активи                                             | 2688,4 | 2555,8 | 2794,7 |
| Зобов'язання                                       | 5546,0 | 4917,3 | 4034,2 |
| Фінансовий результат                               | -278   | 1980,1 | 2762,1 |

Джерело: Побудовано автором на основі даних за електронним джерелом [5]

За табл. 9 простежується позитивна динаміка фінансового результату запорізького осередку протягом останніх трьох років. Визначимо частку сегмента Запорізької області за загальною сумою страхових платежів 2015 р. в портфелі НАСК «Оранта» України, результати розрахунків наведено в табл. 10, з якої видно, що частку сегмента Запорізької області складає лише 2%. Для порівняння з іншими сегментами – за підсумками четвертого кварталу 2015 р. загальний обсяг страхових платежів в регіональній мережі НАСК «Оранта» склав 112,2 млн. грн, що на 15% більше, ніж за аналогічний період 2014 р. Найкращі показники – майже 35% страхових платежів – показали Київська міська та обласна дирекції компанії, Харківське та Львівське регіональні представництва.

Таблиця 10

**Частка сегмента Запорізької області за загальною сумою страхових платежів 2015 р. в портфелі НАСК «Оранта» України**

| Види страхування | Типи страхування | Частка виду страхування за страховими платежами 2015 р. в портфелі: |                       | Частка сегмента Запорізької області за страховими платежами 2015 р. в портфелі НАСК «Оранта» України |
|------------------|------------------|---------------------------------------------------------------------|-----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                  |                  | сегмента НАСК «Оранта» в Запорізькій області                        | НАСК «Оранта» України |                                                                                                      |
| КАСКО            | Добровільне      | 0,07                                                                | 0,05                  | 0,03                                                                                                 |
| ОСЦПВ            | Обов'язкове      | 0,68                                                                | 0,74                  | 0,02                                                                                                 |
| ДМС              | Добровільне      | 0,01                                                                | 0,01                  | 0,02                                                                                                 |
| НВ               | Добровільне      | 0,01                                                                | 0,02                  | 0,01                                                                                                 |
| Майно            | Добровільне      | 0,02                                                                | 0,02                  | 0,02                                                                                                 |
| ТУР              | Добровільне      | 0,01                                                                | 0,02                  | 0,02                                                                                                 |
| Вантажі          | Добровільне      | 0,05                                                                | 0,00                  | 0,35                                                                                                 |
| Зелена картка    | Обов'язкове      | 0,15                                                                | 0,14                  | 0,03                                                                                                 |

Джерело: Розраховано автором

Національна страхова компанія «Оранта» України була заснована ще за радянських часів 25 листопада 1921 р. і, як і раніше, є активним учасником страхового ринку. Компанія розширює свою присутність у роздрібному сегменті, за 9 місяців 2016 р. страхова компанія виплатила клієнтам страхові відшкодування на загальну суму 108 млн грн. Завдяки раціональному менеджменту, поширеній регіональній структурі та досвідченим фахівцям за три роки компанія уникла банкрутства та повернула ринкові позиції.

**Список використаних джерел**

1. Базилевич В. Д. Страхова справа / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич. – К. : Товариство «Знання», 2011. – 203 с.
2. Закон України «Про страхування» № 85/96-ВР від 07.03.1996 р. [Електронний ресурс] // Офіційний портал Верховної Ради України : [сайт]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр>, вільний. – Назва з екрана. – (Дата звернення: 10.03.2016).

3. Звітні дані НАСК «Оранта» за 2013–2016 рр. [Електронний ресурс] // Офіційний сайт НАСК «Оранта». – Режим доступу : <http://oranta.ua>, вільний. – Назва з екрана. – (Дата звернення: 23.01.2016).
4. Кашина Ю. С. Фінансова статистика : курс лекцій / Ю. С. Кашина. – К. : КНУДТ, 2005. – 62 с.
5. Консолідовані звітні дані за 2013–2016 рр. [Електронний ресурс] // Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України : [сайт]. – Режим доступу : <http://nfr.gov.ua>, вільний. – Назва з екрана. – (Дата звернення: 15.02.2016).
6. Методологічні положення з організації проведення структурного обстеження страхових компаній / Державна служба статистики України. – К., 2015. – 30 с.
7. Плахтій О. Визначення ринкових позицій страховика на підставі публічної інформації / О. Плахтій // Економіка. – 2012. – № 133. – С. 26–30.
8. Рейтинги страхових компаній за 2013–2016 рр. [Електронний ресурс] // Журнал «Insurance TOP» : [сайт]. – Режим доступу : [www.insurancetop.com](http://www.insurancetop.com), вільний. – Назва з екрана. – (Дата звернення: 03.03.2016).